

Никола ЧИНГО

МЕСТОТО И УЛОГАТА НА ЕКСТРЕМНАТА ЛЕВИЦА ВО СОВРЕМЕНИОТ СВЕТ

Надвор и независно од класната борба на пролетеријатот во современиот свет постојат и делуваат разни ултралеви сили. Тие настојуваат да играат улога на „вистински претставници“ на интересите на работничката класа, „најдоследни револуционери“ и „најхрабри борци“ во „рушењето на старото општество“ и во воспоставувањето на „ново праведно општество“. Иако немаат ништо заедничко со класната борба на работничката класа, со оглед на паролите дека настапуваат во нејзи но име, потребно е да се изучуваат со цел да се види сета штетност на нивната идеологија и тактика. Проучувањето е особено важно за младото поколение, бидејќи се служат со фразеологија која „загрева“. Сакаат да играат улога на „млади бунтовници“ кои не се „задоволни со овој свет“. Зад нивната „револуционерност“, „бунтовност“ и „младешки немир“ всушност се крие крајно реакционерни дела кои немаат ништо заедничко со класната борба на работничката класа.

Екстремната левица ја сочинуваат многу групи кои делуваат во некои земји во современиот свет.

Најмногу ги има во развиените капиталистички земји на Западна Европа. Делуваат и во Јапонија и САД и во Латинска Америка. Особено се познати „Црвените бригади“ и „Прва линија“ што делуваат во Италија. Тоа се разни анархистички, анархотерористички, троцкистички и други групи. Посебен вид на екстремната левица претставува градската и селска герила во земјите на Латинска Америка. Иако меѓу сите овие групи постојат големи разлики, особено во поглед на тактиката, сепак можат да се извлечат некои заеднички карактеристики за нивната идеологија.

Основна заедничка карактеристика за сите групи на екстремната левица е острата „револуционерпа“ критика на постоечкото општествено уредување. На остра критика ги подвргнуваат политичките класните и социјалните односи во современиот капиталистички свет и постоечките односи и институции во сите земји на целиот свет. Имаат одбоен однос спрема политичките и други организации и институции на современата цивилизација. Особено негативен однос имаат спрема политичките

партии и политиката како таква. Гаат аверзија према се што е политичко во класното општество и во современиот свет. Политиката ја сметаат како најголема измама.

Од таа критика не ги поштедуваат ни организациите на работничката класа. Особена аверзија имаат спрема политичките партии на работничката класа. Ги обвинуваат дека се опортунистички и бирократски институции и дека манипулираат со интересите на работничката класа. Оценуваат дека ситуацијата во одделни земји и во светот е зрела за „социјалистичка револуција“, но до револуција не дошло бидејќи политичките партии на работничката класа ги зафатил неизлечив опортунизам. Сметаат дека тие партии се „основен инвентар“ на класното општество, се „продале“ на буржоазијата и „заборавиле“ дека треба да се крва „социјалистичка револуција“. Самото создавање на политички партии од страна на работничката класа го сметаат за голема грешка. Тие се против било какво институционализирање на борбата на работничката класа. Сметаат дека со самото свое создавање, организациите се оттуѓуваат од класата и наместо да водат „класна борба“ тие наводно се продаваат на буржоазијата. Бавењето на работничката класа со политика, учеството во парламентарните избори и напорите за зголемување на надниците и за остварување други права ги сметаат како губење на „драгоценото време“. Нивна девиза во борбата против постоечкото класно општество е „се или ништо“. Особено големи про-

тивници се на било каков компромис на работничката класа со постоечките општествени институции на било какво користење на буржоаската демократија, на било какво „барање милост“ од буржоазијата. Прифаќањето на такви „трошки“, што ги дава буржоазијата, според нив, води кон отапување на острицата на „револуционерниот елан“, на работниците. Сметаат дека „вистински револуционери“ можат да бидат само гладните и сиромашните. Нивна девиза е „што полошо тоа подобро“, т.е. колку полошо живее работничката класа толку повеќе ќе биде револуционерна. Вистински револуционери, според нив, се само оние што немаат работа, што немаат ништо свое, што живеат сиромашно. Штом работничката класа го подобри животниот стандард, според нив, ја губи својата револуционерност.

Во врска со прашањето како да се оствари „социјалистичката револуција“ меѓу нив постојат значајни разлики. Анархистите се за примена на легални средства во припремата и нејзиното остварување. Нивните напори се насочени кон агитација и пропаганда со цел да „се освети“ работничката класа, да се „разбуди нејзината револуционерна класна свест“ и да „се просветат масите“. Се изјаснуваат против било какво политичко насилство како средство за „поттикнување на Револуцијата“ „Социјалистичката револуција“ ја сфаќаат како спонтано подигнување на масите. Баш тие ја застапуваат тезата „колку полошо толку подобро“. Сметаат дека работничката класа и масите колку повеќе осиромашуваат толку повеќе се приближуваат кон остварување

на социјалистичката револуција. Социјалистичката револуција ја сфаќаат всушност како израз на таа беда, како спонтан побуна на масите, како спонтан излив на народниот гнев против неправдата и тиранијата, како сенародна борба без политичко раководење и насочување. Создавање на политичка партија на работничката класа и нејзината раководна улога во револуцијата го сметаат за крајно штетно, бидејќи неминовно значело деградирање на „народната револуција“.

За разлика од нив, *анархотерористичките* групи се служат исклучиво со политичко насилство. Тие вршат уценувања, киднапирања и убиства на истакнати поединци на класното општество. Целта на тој политички терор е да се внесе збрка, да се дезорганизира целокупниот владеечки систем, да се создаде таква состојба во која масите ќе бидат приморани да се кренат „на револуција“. Своите акции ги сметаат како детонатор што ќе го „запали општеството“, што ќе покрене „социјалистичка револуција“, во која ќе „изгорат“ сите постоечки институции на класното општество и сите институции како такви. Тие дури и сопствените животи ги ставаат во улога на таков „потпалувач“ на „социјалистичката револуција“. „Револуцијата“ ја сфаќаат како општо и целосно распаѓање и рушење на целокупниот систем и односи на современото општество.

Нешто поинакви методи применува градската и селската герила во Латинска Америка. Таа герила не е исто што и масовните герилски движења за ослободување на овие земји од диктаторските режими и од неоколонијализмот. За

разлика од тие народни движења, кои се масовни и раководени од политичките претставници на сите потиснати социјални слоеви, градската и селската герила делува како издвоена сила од масите. Понекогаш тие уживаат поддршка од масите, особено од најсиромашните, меѓутоа делуваат како посебни групи на „одбрани и вистински револуционери“ одвоени од масите. Тоа се фактички добро организирани и добро вооружени групи кои водат борба против постоечкиот систем без непосредно да ги вовлекуваат масите. „Социјалистичката револуција“ ја сфаќаат како борба на „посебно одбрани револуционери“, како борба на „народни герилци“. Целта на борбата е да се создаде таква дезинтеграција на системот која ќе предизвика народен револт и негово целосно распаѓање. За разлика од терористите во Европа, тие повеќе се служат со перманентни вооружени акции отколку со киднапирања на поединци.

Меѓу латинско-америчката герила посебно и контраверзно место му припаѓаше на Ернесто—Че Гевара. Неговата храброст, истрајност и спремност за саможртва постана симбол за многу млади луѓе во светот. Неговите герилски акции и искрен однос кон делото на најсиромашните создаде голем број симпатизери. Дури и после смртта тој постана симбол на храбар и чесен борец. Денот на неговото загинавање, 8 октомври во Куба е прогласен како Ден на герилскиот heroј. Гевара беше роден во Аргентина. Завршил медицина но се оддаде на неуморна револуционерна борба против диктаторските и ненародните режими во Латинска Америка. Во многу

земји активно учествуваше во борбите против тие режими. Беше учесник и во социјалистичката револуција во Куба. Беше организатор на санитетската служба во револуцијата, но непосредно перманентно учествувал и во борбите, дури и командувал со единиците што ја ослободија Хавана. По победата на револуцијата вршеше високи државни должности во Куба. Меѓутоа, наеднаш во 1965 год. ги напушти сите тие должности и мирен живот и замина во Боливија да води герилска борба. Токму тоа предизвика различни оценки за неговата личност и герилска тактика. Според едни Гевара бил за герилска тактика на „одбрани револуционери“, која фактички претставува илузија бидејќи не доведува до промена на општественото уредување. Според други, тој бил марксист кој применувал таква тактика на вооружена борба која одговарала на специфичните услови во Латинска Америка. Инаку Гевара се бавеше и со проучување на општествено-економската и политичката стварност на Латинска Америка и објави доста трудови.

Социјалната база на екстремната левица не ја сочинува работничката класа. Левите екстремисти многу ретко имаат работничко социјално потекло. Во најчест случај тие се регрутираат од интелегенцијата, обично од оној дел на интелегенцијата кој не се снашол во современите услови. од средните социјални слоеви, особено од средните социјални слоеви во пренаселените градови, како и од редовите на богати родители. Меѓу нивните идеолози има и адвокати и универзитетски професори. Нивна поширока социјал-

на база, доколку таква постои, фактички се наоѓа меѓу lumpер-пролетерските сиромашни слоеви во пренаселените градови. Иако настапуваат во име на работничката класа, фактички немаат поддршка од неа. Нивната идеологија нема врска со идеологијата на работничката класа. Тоа е идеологија на месијанство т.е. на „посебно повикани луѓе“ кои ќе го „спасат општеството од неговите мани“. Тоа е идеологија на очајници кои изгубиле секаква верба во постоечките норми и институции на општеството. Меѓу нив понекогаш има и искрени и чесни поединци, кои поради разни причини прибегнуваат кон таквите методи на револт. Меѓутоа, на работничката класа тие фактички не и прават никаква услуги, бидејќи нивната борба не може да доведе до промена на општествените односи.

Ултралевите сили се борат за воспоставување на „вистинско слободно општество“. Тие не се борат само против буржоаската држава и буржоаските парити, туку и против секаков вид на политичка власт и политичко организирање на општеството. Се залагаат за такво општествено уредување во кое ќе се укинат државата, политичките партии, организациите, сите други институции, па и семејството. Сметаат дека сите тие институции ја ограничуваат „слободата на индивидуата“. па треба да се укинат. Врз урнатините на сите тие институции, според нив, треба да се изгради општество на „неограничена слобода на индивидуата“. Под „неограничена слобода“ фактички подразбираат право на неограничена желба на секој поединец во општеството, право на

поединецот да работи што сака да се однесува како сака.

Без оглед што во редовите на екстремната левица има и искрени и чесни поединци, земено во целина таа нанесува голема штета на класната борба на пролетеријатот. Нивните акции доведуваат до убиства на одредени личности на капиталистичкиот систем, но тоа не допринесува за надминување на самиот систем. Работничката класа не се бори против поединци туку против самиот систем на наемното ropство. Нивниот нихилистички однос спрема организираната класна борба, спрема организациите на работничката класа, особено спрема политичките организации, всушност ја слабее таа борба. Нив-

ните агентати даваат поводи најреакционерните сили на буржоазијата да пристапат кон организирање на „дрн тероризам“, кон фашизација на системот и кон драстични мерки на одмазда. Човекот го сфаќаат само како природно битие и тргнуваат од неговото природно право да биде „слободен“ од било какви ограничувања во општеството. Меѓутоа, не сфаќаат дека човекот е и општествено битие, дека тој живее во општество во кое постојат меѓучовечки односи и норми на однесување. Не можат да сфатат дека борбата на работничката класа за бескласно општество не значи создавање на некакви односи на „безвластие“.